EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2023/1941

(2023. gada 10. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras (*Frontex*) 2021. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras 2021. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0142/2023),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras ("Aģentūra") ieņēmumu un izdevumu pārskatu ([1]) tās 2021. finanšu gada galīgais budžets bija 535 245 042 EUR, t. i., par 46,87 % lielāks nekā 2020. gadā; tā kā Aģentūras budžets tiek finansēts galvenokārt no Savienības budžeta;

B. tā kā visām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām vajadzētu būt pārredzamām un pilnībā atbildīgām Savienības pilsoņu priekšā par līdzekļiem, kas tām uzticēti;

C. tā kā Revīzijas palāta ziņojumā par Aģentūras 2021. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") norāda, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Aģentūras gada pārskati ir ticami un pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi;

D. tā kā kopš 2019. gada decembra Aģentūra īsteno jaunas pilnvaras, kas ir nozīmīgi paplašinātas uzdevumu un personāla ziņā, tāpēc to izpildei vajadzīgs atbilstošs budžets;

E. tā kā 2021. gadā tika būtiski palielināts Aģentūras budžets un uzlabota štatu saraksta izpilde, jo saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/1896 ([2]) tika paplašinātas pilnvaras;

F. tā kā Revīzijas palāta īpašajā ziņojumā Nr. 8/2021 par Aģentūras atbalstu ārējo robežu pārvaldībai secināja, ka ir vairāki trūkumi saistībā ar Aģentūras galvenajām darbībām, proti, situācijas uzraudzību, riska analīzi, neaizsargātības novērtēšanu, kopīgām operācijām, ātrās reaģēšanas robežapsardzes pasākumiem, atgriešanas operācijām un Aģentūras apmācībām, kā arī pirms Aģentūras izdevumu eksponenciālas palielināšanas nav veikti vajadzību un ietekmes novērtējumi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas secinājumu, ka Aģentūras 2021. gada 31. decembrī slēgtā gada pārskatiem pakārtotie ieņēmumi un maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi;

2. konstatē, ka 2021. finanšu gadā īstenoto budžeta uzraudzības centienu rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 94,70 %, t. i., par 4,27 % mazāk nekā 2020. gadā; aicina Aģentūru pievērst lielāku uzmanību, lai novērstu zemākus saistību līmeņus un sasniegtu līmeni, kas tuvāks 100 % mērķim;

([1]) OV C 141, 29.3.2022., 112. lpp.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1896 (2019. gada 13. novembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1052/2013 un (ES) 2016/1624 (OV L 295, 14.11.2019., 1. lpp.).

3. pauž nožēlu, ka, neraugoties uz to, ka Aģentūras finanšu nodaļa ir ieviesusi konkrētus mehānismus budžeta izpildes uzlabošanai, 2021. gadā maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija tikai 50,42 %, kas ir par 4,90 % mazāk nekā 2020. gadā; pieņem zināšanai Aģentūras skaidrojumu par šo samazinājumu, saskaņā ar kuru maksājumi par operācijām uz vietas lielā mērā tika veikti N+1 gadā, un ievērojamo uz vietas veikto operāciju apjoma pieaugumu, kas 2021. gadā neizbēgami izraisīja maksājumu apropriāciju izpildes līmeņa samazināšanos;

4. ņem vērā Aģentūras budžeta otro grozījumu 2021. gadā saistībā ar 14,5 miljonu EUR atmaksu Savienības budžetā; uzskata, ka Aģentūras pamatojums šī grozījuma pieņemšanai nav pietiekams; aicina Aģentūru turpmākajos ziņojumos sniegt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei sīkāku pamatojumu par to, kāpēc tiek pieņemti budžeta grozījumi, atdodot naudu Savienībai;

5. pauž bažas par to, ka pārnešanas līmenis (C8 līdzekļi) no 2020. gada uz 2021. gadu bija 159 400 000 EUR, savukārt no 2021. gada uz 2022. gadu – 237 000 000 EUR; uzskata, ka līmenis ir īpaši augsts; pauž nožēlu, ka C8 līdzekļu maksājumu līmenis 2021. gadā bija tikai 87 %, kas ir zemāks nekā iepriekšējos gados (2019. un 2020. gadā); tomēr norāda uz Aģentūras konstatējumu, ka pandēmija ir ietekmējusi šo rādītāju; konstatē, ka dotācijas veido aptuveni 60 % no Aģentūras kopējā darbības budžeta un ka saskaņā ar Aģentūras sniegto informāciju lielākā daļa dotāciju ir saistītas ar darbībām, kurām parasti ir pagarināts darbības laikposms; turklāt ņem vērā Aģentūras konstatējumu, ka būtisks pārnesto apropriāciju apjoms ir pamatots, jo lielākā daļa apropriāciju ir saistītas ar to darbību dzīves ciklu, kuru termiņš ir decembrī, kas padara apropriāciju pārnešanu nenovēršamu; saprot Aģentūras konstatējumu, ka pārnesumu atcelšanas risku mazina tas, ka visiem šiem pārnesumiem ir jābūt juridiski saistošiem, un tas sniedz zināmu noteiktību par to, ka summas tiks izmaksātas; tomēr atgādina un piekrīt Revīzijas palātas nostājai, ka dažos gadījumos pārmērīgu pārnesumu līmeni var novērst, uzlabojot budžeta plānošanu un tā izpildes ciklus; aicina Aģentūru turpināt centienus šajā virzienā, tostarp cenšoties panākt precīzākas izmaksu aplēses un budžeta prognozes, un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par panākto progresu;

6. pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, kas norādīts kā "apstākļu akcentējums", par 2020. gada decembrī datēto budžeta saistību pārnešanu uz 2021. gadu bez juridisku saistību pamatojuma līdz 2020. gada beigām; norāda, ka ar šo jautājumu saistītie maksājumi 2021. gadā bija 18 375 458 EUR; ņem vērā arī to, ka Aģentūra pievērsās šai neatbilstībai ar turpmākām juridiskām saistībām 2021. gada gaitā;

7. ar bažām norāda uz otro Revīzijas palātas konstatējumu, kas norādīts kā "apstākļu akcentējums", ka iemaksas no Šengenas zonas valstīm, kas nav Savienības dalībvalstis, un Savienības izlīdzinošās iemaksas nav pareizi aprēķinātas; norāda, ka pēdējās tika pārspīlētas par 2,6 miljoniem EUR un pirmās tika nepietiekami novērtētas par tādu pašu summu; turklāt norāda, ka 2021. gada finanšu darbības rezultātu pārskatam nebija nekādas ietekmes uz darbības ieņēmumiem; tomēr neatkāpjas no sava konstatējuma, proti, tas norāda uz to, ka no Komisijas ir vajadzīgi papildu norādījumi Savienības struktūrām par to, kā pareizi aprēķināt iemaksas no valstīm, kas nav ES dalībvalstis; aicina Komisiju nekavējoties sniegt papildu norādījumus;

8. ar bažām norāda uz trešo Revīzijas palātas "apstākļu akcentējumu" attiecībā uz Aģentūras grāmatveža paziņojumu par to, ka trūkst nepieciešamās informācijas, lai apstiprinātu kredītrīkotāja izveidoto jauno sistēmu, ko izmanto grāmatvedības informācijas sniegšanai un kas atspoguļo Aģentūras aktīvus un pasīvus, kā arī budžeta izpildi; norāda, ka šo pašu sistēmu izmanto arī Komisija un Komisijas grāmatvedis to ir apstiprinājis; mudina Aģentūru sniegt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei paskaidrojumus par šo jautājumu;

9. uzsver, cik svarīga ir spēcīga, efektīva un labi funkcionējoša Aģentūra, kas spēj palīdzēt dalībvalstīm pārvaldīt Savienības kopējās ārējās robežas un nodrošināt integrētu robežu pārvaldību, lai šīs robežas tiktu pārvaldītas efektīvi un pilnībā ievērojot pamattiesības, kā arī lai palielinātu Savienības atgriešanas politikas efektivitāti; norāda uz Aģentūras un dalībvalstu kopīgo atbildību pamattiesību saistību izpildē; uzsver, ka efektīvai un taisnīgai ārējo robežu pārvaldībai ir izšķiroša nozīme Šengenas kā brīvības, drošības un tiesiskuma telpas aizsardzībā; uzsver, ka cieša sadarbība un nolīgumi ar trešām valstīm tādos aspektos kā atpakaļuzņemšanas nolīgumi, tehniskā palīdzība, apmācība un atgriešanas pasākumi kopā ar attīstības palīdzību ir svarīgi, lai garantētu efektīvu ES robežu pārvaldību ([3]); aicina Aģentūru un dalībvalstis turpināt attīstīt sadarbības, informācijas apmaiņas un paraugprakses apmaiņas struktūras;

10. atzīmē Aģentūras veiktos pasākumus, lai mazinātu lielo risku zaudēt iespējamo neizmantoto budžetu, dalībvalstīm katru mēnesi nosūtot uzraudzības tabulas, kurās norādītas aktuālās faktiskās izmaksas; aicina Iekšējās revīzijas dienestu (IRD) veikt Aģentūras izmaksu uzraudzības un vajadzību prognozēšanas mehānisma novērtējumu saskaņā ar dotāciju noteikumiem, kā arī to, kā atgriešanas darbību finanšu pārvaldību ietekmē *Frontex* atgriešanas lietojumprogrammu (*FAR*) un integrētās atgriešanas pārvaldības lietojumprogrammu (*IRMA*) sistēmu modernizācija;

Sniegums

11. norāda, ka 2021. gadā Aģentūra ieviesa jaunu organizatorisko struktūru, kas ir nozīmīgs pasākums, lai efektīvi īstenotu tās paplašinātās pilnvaras; atzīst Aģentūras pārstrukturēšanas ietekmi un radītās izmaiņas; šajā saistībā atzinīgi vērtē Aģentūras stratēģiju efektivitātes uzlabošanai, izmantojot dažās jomās piemēroto noteikumu un procedūru digitalizāciju, automatizāciju vai vienkāršošanu;

12. norāda, ka 2021. gadā Aģentūra savu darbību izpildes novērtēšanai izmantoja Aģentūras valdes pieņemtus konkrētus mērījumus kā galvenos snieguma rādītājus, kuri izriet no vienotā programmdokumenta 2021.–2023. gadam; ar gandarījumu norāda, ka Aģentūras piegādāto produktu un sniegto pakalpojumu redzamās kvalitātes līmenis ir uzlabojies, jo 2021. gadā tas sasniedza 94,34 % no vidējiem, augstiem un ļoti augstiem novērtējumiem; pauž nožēlu par to, ka attiecībā uz dažiem darbības rādītājiem Aģentūra nav sasniegusi noteiktos mērķus, piemēram, attiecībā uz maksājumu kavējumiem vai izvietošanai paredzētā tehniskā aprīkojuma pieejamību;

13. norāda, ka Aģentūra uzņēmējās dalībvalstīs un četrās Savienības lidostās sekmīgi izvietoja pirmos Eiropas Robežu un krasta apsardzes dienesta virsniekus; atzīst, ka pēdējās galvenās darbības ir vērstas uz to, lai veicinātu sadarbību saistībā ar ceļošanas dokumentu identificēšanu un izsniegšanu, konsultācijām par atgriešanos un lidojumu rezervēšanu lietojumprogrammā *FAR*; turklāt norāda, ka 2021. gadā Aģentūra īstenoja 19 kopīgas operācijas ar 9 uzņēmējām dalībvalstīm, 23 iesaistītajām dalībvalstīm, 32 iestādēm un 4 iesaistītajām trešām valstīm; ņem vērā Aģentūras ātrās reaģēšanas robežapsardzes pasākumu (*RBI*), kura mērķis bija reaģēt uz migrācijas spiedienu pie ārējās sauszemes robežas starp Lietuvu un Baltkrieviju un kontrolēt neatbilstīgas imigrācijas plūsmas uz Lietuvu un Savienību, taču vienlaikus uzsver pamattiesību bažas saistībā ar šīm operācijām, tostarp bažas, ko konstatējusi pamattiesību amatpersona (*FRO*); ņem vērā Aģentūras operatīvo darbību saistībā ar ātrās reaģēšanas robežapsardzes pasākumiem Lietuvā, kopīgo operāciju *Opal Coast* pie Lamanša jūras šauruma un jaunās kopīgās operācijas uzsākšanu trešajā valstī, proti, Serbijā; norāda, ka ir sācies izmēģinājuma posms dalībvalstu pirmo sadarbības koordinatoru izvietošanai; aicina Aģentūru informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šī izmēģinājuma posma rezultātu novērtējumu pēc tā pabeigšanas;

14. norāda, ka 2021. gadā uz sauszemes robežām veikto operatīvo darbību rezultātā tika ziņots par 3 546 incidentiem, tostarp 16 304 aizturētiem nelikumīgiem migrantiem, 6 461 nelikumīgu migrantu un 368 arestētiem kontrabandistiem; ar gandarījumu atzīmē Aģentūras centienus, kuru rezultātā ar aviotransportu atpakaļ tika nogādāts 18 301 trešo valstu valstspiederīgais, no kuriem 10 193 personas tika nogādātas 337 operācijās ar čarterlidojumiem uz 33 atgriešanās valstīm un 8 108 personas – ar regulārajiem lidojumiem uz 107 atgriešanās valstīm; atzīst, ka 2021. gadā brīvprātīga atgriešanās veidoja 57 % no visiem regulāro lidojumu atgriešanās gadījumiem un ka Aģentūra nofraktēja 22 gaisa kuģus atgriešanās operācijām; atzinīgi vērtē pirmās Aģentūras vadītās atgriešanās operācijas sekmīgo sagatavošanu un organizēšanu, ar kuru Aģentūra pārņem organizētājas dalībvalsts lomu;

([3]) *Frontex* 2022. gada stratēģiskā riska analīze.

15. norāda, ka 2021. gada aprīlī tika parakstīta grozīta standarta darbības procedūra (*SOP*) par nopietnu incidentu ziņošanas (*SIR*) mehānismu, un tā tika izmantota, lai noteiktu pamattiesību amatpersonas (*FRO*) lomu un kompetenci; turklāt norāda, ka ir aizkavējusies nepieciešamā *SOP* papildu pārskatīšana attiecībā uz *SIR* mehānismu, atzinīgi vērtē to, ka pašlaik tiek pabeigta *SIR* mehānisma izstrāde sadarbībā ar *FRO* un apspriežoties ar Aģentūras Konsultatīvo forumu pamattiesību jautājumos; atgādina, ka tas bija viens no septiņiem nosacījumiem, kas Aģentūrai tika izvirzīti attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu iepriekšējos gados; aicina Aģentūru informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par *SIR* mehānisma *SOP* papildu pārskatīšanas pabeigšanu;

16. uzsver, ka ikvienā darbības plānā būtu jāiekļauj pārredzams ziņošanas mehānisms, kas nodrošina, ka par katru attiecīgās darbības jomas incidentu tiek ziņots un pienācīgi veikti turpmāki pasākumi; uzsver, ka šis ziņošanas mehānisms būtu jāpiemēro neatkarīgi no tā, kā šie aktīvi tiek finansēti, lai nodrošinātu, ka Aģentūra un īpaši *FRO* var uzraudzīt visu darbības jomu un izmeklēt visus *SIR* vai citas neatbilstības pazīmes;

17. atzinīgi vērtē Aģentūras 2022. gada 25. janvāra lēmumu, kurā sīki izklāstītas standarta darbības procedūras Regulas (ES) 2019/1896 46. panta īstenošanai, kas izstrādātas saskaņā ar dalībvalstu un Šengenas asociēto valstu, *FRO* un *Frontex* Konsultatīvā foruma pamattiesību jautājumos komentāriem un apsvērumiem;

18. atzinīgi vērtē atgriešanas lietu IT sistēmu ieviešanu Itālijā, Beļģijā un Somijā, pamatojoties uz atgriešanas lietu pārvaldības sistēmas (*RECAMAS*) modeli; piekrīt Aģentūras valdes ieteikumam Aģentūrai sadarboties arī ar citām dalībvalstīm un izpildīt nepieciešamos priekšnoteikumus, lai sekotu šim piemēram;

19. atzīmē, ka ir būtiski pieaudzis *SIR* skaits – no tikai 10 *SIR* 2020. gadā līdz 62 *SIR* 2021. gadā, no kuriem 53 bija ietverti jaunajā grozītajā *SOP*; pauž nožēlu par to, ka vislielākais ziņotais skaits bija no Lietuvas un Grieķijas; atzinīgi vērtē to, ka ir ieviesta jauna procedūra, saskaņā ar kuru visi ar spēka lietošanu saistītie incidenti katru mēnesi tiek nodoti *FRO*, kas ir apņēmusies veikt šīs procedūras ikgadēju novērtējumu; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šī novērtējuma rezultātiem; atzinīgi vērtē to, ka pamattiesību uzraudzītāji (*FRM*) ir sākuši integrāciju darbības sistēmā un aizvadījuši vairāk nekā 200 izvietošanas dienas, apmeklējot 10 valstis un piedaloties 15 atgriešanas misijās;

20. atzīmē, ka 2021. gadā Aģentūras sūdzību mehānisma ietvaros tika saņemtas 27 sūdzības, un pamattiesību amatpersona izskatīja un atzina par pieņemamām 6 no tām; pauž dziļas bažas par iespējamiem pamattiesību pārkāpumiem saistībā ar pieņemamajām sūdzībām;

21. atgādina, ka Eiropas Savienības Tiesa (EST) 2022. gada 30. jūnija spriedumā konstatēja, ka Lietuvas tiesību akti, kas ļauj atteikt starptautisko aizsardzību un automātiski aizturēt pieteikuma iesniedzējus, pamatojoties tikai uz to, ka viņi ir neatbilstīgi šķērsojuši robežu, nav saderīgi ar Savienības tiesību aktiem; norāda, ka no 2022. gada jūlija Aģentūra vairs nepiedalījās Lietuvas robežuzraudzībā, ne arī to atbalstīja; tomēr norāda, ka Aģentūra turpināja savu darbību Lietuvā un darbinieki strādāja pie robežpārbaudēm, pat pēc Tiesas sprieduma pasludināšanas; turklāt atgādina par paustajām bažām, tostarp no Eiropas Padomes puses, par humanitāro situāciju un iespējamiem humanitāro tiesību pārkāpumiem pie Latvijas un Baltkrievijas robežas, ko izraisīja migrantu instrumentalizācija no Baltkrievijas režīma puses; aicina Aģentūru pārbaudīt, vai tā nav iesaistīta darbībās, uz kurām attiecas Lietuvas tiesību akti un kuras Tiesa ir atzinusi par nesaderīgām ar Savienības tiesību aktiem, un atturēties no dalības darbībās, kas nav saderīgas ar Savienības tiesību aktiem;

22. norāda uz tiesvedību, kas pret Aģentūru sākta EST to cietušo vārdā, kuri bija lūguši aizsardzību Grieķijā; norāda, ka minētajā prasībā EST lūgts noskaidrot, vai, atturoties pieņemt lēmumu pārtraukt finansēt visu vai daļu no savām darbībām Egejas jūras reģionā, apturēt šīs darbības vai tās pilnībā vai daļēji izbeigt, Aģentūra nav rīkojusies neatbilstoši Regulas (ES) 2019/1896 46. panta 4. punktam; aicina Aģentūru šajā sakarā iesniegt Parlamentam visus attiecīgos dokumentus, tostarp *FRO* 2022. gada 1. septembra atzinumu, 2021. un 2022. gada ziņojumus par nopietniem incidentiem, kā arī informāciju par izmeklēšanu saistībā ar Aģentūras kultūrmediatoru, kuru piespiedu kārtā izraidīja uz Turciju kopā ar vismaz 130 citiem trešo valstu valstspiederīgajiem, par ko valdei tika ziņots 2021. gada novembrī; norāda, ka, ņemot vērā *FRO* atzinumus un ieteikumus saistībā ar viņa novērtējumu par situāciju Grieķijā, bijusī *ad interim* izpilddirektore un *FRO* strādāja kopā ar Grieķijas iestādēm, lai Grieķijā veiktajās operatīvajās darbībās īstenotu pamattiesību regulējumu; norāda, ka pēc šīm diskusijām Grieķijas iestādes izstrādāja īstenošanas plānu aizsardzības pasākumu ieviešanai, ko *FRO* un valde atzina par labu sasniegumu; uzsver, ka *FRO* atzīst procesuālos centienus, un norāda, ka *FRO* ieteica Aģentūrai izstāties no Grieķijas saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 46. pantu;

23. ņem vērā Aģentūras sadarbību ar Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūru un Eiropas Jūras drošības aģentūru, lai koordinētu un kopīgi izmantotu resursus tādās jomās kā informācijas apmaiņa, uzraudzības un sakaru pakalpojumi, spēju veidošana, riska analīze un jo īpaši spēju kopīga izmantošana; turklāt norāda, ka šādu sadarbību reglamentē trīs aģentūru parakstītais un 2021. gadā uz nenoteiktu laiku atjauninātais trīspusējais darba nolīgums; atzinīgi vērtē to īstenošanu, izmantojot, piemēram, operācijas, lai reaģētu uz krasta apsardzes jautājumiem konkrētā jūras teritorijā, un Aģentūras sniegtos novērošanas pakalpojumus ar gaisa kuģiem; aicina Aģentūru turpināt pētīt iespējas koordinēt un dalīties resursos arī ar citām aģentūrām, jo īpaši ar tieslietu un iekšlietu aģentūrām, neraugoties uz to iespējamām atšķirībām operatīvajās darbībās;

24. Norāda, ka Aģentūra ir atlikusi Revīzijas palātas īpašā ziņojuma Nr. 8/2021 1. ieteikuma (ar termiņu 2021. gada beigas) īstenošanu attiecībā uz informācijas apmaiņas regulējumu un Eiropas situācijas attēla uzlabošanu par vairāk nekā gadu no 2022. gada vidus uz 2023. gada 3. un 4. ceturksni; aicina Aģentūru šo jautājumu risināt prioritārā kārtā;

Personāla politika

25. norāda, ka 2021. gada 31. decembrī štatu saraksts bija izpildīts 82 % apmērā un darbā bija pieņemts 861 no Savienības budžetā apstiprinātajiem 1 050 pagaidu darbiniekiem; norāda, ka Aģentūrā strādāja arī 506 līgumdarbinieki un 187 norīkotie valstu eksperti (2021. gadā Aģentūrai bija apstiprināti 730 līgumdarbinieki un 220 norīkotie valstu eksperti); atzinīgi vērtē to, ka nodarbinātības līmenis Aģentūrā ir palielinājies par aptuveni 15 % salīdzinājumā ar 2020. gadu, pieņemot darbā 432 jaunpienācējus, bet neto aizņemto amata vietu skaits ir palielinājies par 320 vietām – no 1234 vietām 2020. gadā līdz 1554 vietām 2021. gadā; norāda, ka pašreiz Aģentūras amata vietu aizpildes rādītājs ir 79 %, kas ir augstākais rādītājs kopš Regulas (ES) 2019/1896 stāšanās spēkā; turklāt norāda, ka Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas (*ETIAS*) Centrālās vienības nodaļā tika pieņemti darbā 44 *ETIAS* locekļi; pauž nožēlu, ka 2021. gadā Aģentūras darbinieku ārējā mainība ir gandrīz divkāršojusies – no 2,8 % 2020. gadā līdz 4,4 % 2021. gadā; atzinīgi vērtē Aģentūras ilgstošos centienus un būtiskos uzlabojumus darbā pieņemšanas jomā, neraugoties uz kavējumiem; atzīst, ka savlaicīga pieņemšana darbā un ģeogrāfiskā līdzsvara panākšana joprojām rada problēmas, galvenokārt Polijas zemā koeficienta dēļ; turklāt norāda, ka Polijas zemais koeficients ir ilgstoša problēma Aģentūrai, ko pēdējos mēnešos saasinājusi rekordaugstā inflācija valstī – 16,6 % 2022. gada decembrī;

26. atzīmē, ka Aģentūras dzimumu sadalījums 2021. gadā augstākās vadības līmenī ir 15 vīrieši (68,18 %) un 7 sievietes (31,82 %), valdes līmenī – 55 vīrieši (83,3 %) un 11 sievietes (16,7 %), kā arī attiecībā uz Aģentūras darbiniekiem kopumā – 1 116 vīrieši (71,8 %) un 438 sievietes (28,2 %); atzīst, ka par dzimumu līdzsvara nodrošināšanu valdē ir atbildīgas dalībvalstis; pauž dziļu nožēlu par to, ka, neraugoties uz Parlamenta iepriekšējiem aicinājumiem Aģentūrai un dalībvalstīm, centieni uzlabot dzimumu līdzsvaru Aģentūras augstākajā vadībā un personālā nebija pietiekami; mudina Aģentūru un dalībvalstis risināt šo jautājumu un ņemt vērā dzimumu līdzsvaru, pieņemot darbā jaunus darbiniekus, kā arī izvirzot kandidatūras un ieceļot darbiniekus iepriekš minētajos amatus;

27. ar gandarījumu norāda, ka 2021. gada jūnijā tika iecelta pamattiesību amatpersona (*FRO*); tomēr atgādina par Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) konstatējumu, ka *FRO* nebija norīkota kā lietu izskatītājs attiecībā uz ziņojumiem par nopietniem incidentiem, kuros, iespējams, ir pārkāptas pamattiesības; turklāt norāda, ka Aģentūra ir pietuvojusies tās paplašināto pilnvaru pilnīgai īstenošanai, jo 2022. gadā tajā darbosies kopumā 46 *FRM*, salīdzinot ar tikai 20 *FRM* 2021. gadā; norāda, ka lielākā daļa *FRM* ir iecelti AD pakāpē; tomēr pauž nožēlu par to, ka pastāv atšķirība starp *FRM*, jo 15 darbinieki joprojām ir pieņemti darbā *AST* amatos, salīdzinot ar pārējo 31 darbinieku, kas pieņemti darbā AD pakāpē; atgādina par Parlamenta un Komisijas jau sen pausto aicinājumu nodrošināt vismaz 40 *FRM* AD līmenī; uzsver, ka Regula (ES) 2019/1896 nodrošina satvaru *FRM* skaita turpmākai palielināšanai, Aģentūrai paplašinoties, un sākotnēji paredzētie 40 *FRM* bija minimālais, nevis maksimālais skaits; mudina Komisiju un Aģentūru grozīt Aģentūras štatu sarakstu, lai visus *FRM* pieņemtu darbā AD pakāpē; aicina aģentūru turpināt *FRM* pieņemšanu darbā tikai AD pakāpē; turklāt pauž nožēlu, ka Regulas (ES) 2019/1896 110. panta 6. punkta prasības izpilde, kas paredzēja līdz 2020. gada decembrim pieņemt darbā vismaz 40 *FRM*, ir aizkavējusies gandrīz par diviem gadiem; atgādina bijušā izpilddirektora negatīvo lomu šī procesa vairākkārtējā aizkavēšanā un atzinīgi vērtē jaunās *ad interim* vadības centienus izpildīt šo prasību;

28. atzinīgi vērtē Aģentūras īstenotos plašos pasākumus un rīcībpolitiku, kas vērsta pret aizskaršanu; ar gandarījumu atzīmē, ka 2021. gadā tika pieņemta *Frontex* Konfidenciālo konsultantu rokasgrāmata, kurā izklāstīta Aģentūras pret aizskaršanu vērstās politikas praktiskā piemērošana; atzīst konfidenciālo konsultantu būtisko nozīmi Aģentūras darbinieku cieņas aizsardzībā un psiholoģiskas un seksuālas uzmākšanās novēršanā; vienlaikus uzsver, cik svarīga ir organizatoriskā kultūra, kas šādu rīcībpolitiku īsteno praksē, jo laikā, kad tika pieņemta Procedūru rokasgrāmata, Aģentūras galvenās personas joprojām bija iesaistītas smagos pārkāpumos, tostarp saistībā ar aizskarošu izturēšanos; atzīst, ka šie jautājumi ir risināti turpmākajos pasākumos, kas veikti saistībā ar *OLAF* izmeklēšanas konstatējumiem; šajā sakarā atzinīgi vērtē Aģentūras apņemšanos veikt strukturālas pārmaiņas un jo īpaši paplašināt konfidenciālo konsultantu tīklu; atkārtoti aicina Aģentūras vadību veikt rūpīgu izmeklēšanu par to, kā tiek īstenotas spēkā esošās procedūras pret seksuālu uzmākšanos, pilnībā sadarboties ar visām attiecīgajām iestādēm, ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par konstatējumiem un iesniegt detalizētu rīcības plānu ar pasākumiem, kas nodrošina pilnīgu neiecietību pret seksuālu uzmākšanos visās Aģentūras darbībās;

29. pēc iepazīšanās ar Aģentūras atbildēm uz Parlamenta rakstiskajiem jautājumiem atzīmē, ka 2021. gadā Aģentūras kompetentajām struktūrām tika ziņots par kopumā 10 aizskarošas izturēšanās gadījumiem; turklāt norāda, ka no 2021. gadā uzsāktajām 7 oficiālajām procedūrām tika pabeigtas 4 lietas; aicina Aģentūru rūpīgi izvērtēt katru izskatāmo gadījumu, ievērojot nulles tolerances pieeju attiecībā uz psiholoģisku, seksuālu vai jebkādu citu aizskaršanu, un nekavējoties saukt pie atbildības personas, kas ir atbildīgas par šiem pārkāpumiem; turklāt aicina Aģentūru informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par atsāktās izmeklēšanas rezultātiem saistībā ar darbinieka traģisko nāvi 2020. gadā;

30. norāda uz Aģentūras uzmanību un proaktivitāti attiecībā uz darba drošības un veselības aizsardzības (DDVA) rīcībpolitiku un procedūrām; šajā sakarā atzinīgi vērtē DDVA iekšējās darba grupas izveidi, lai nodrošinātu efektīvu iekšējo koordināciju, apspriešanos un prioritāšu noteikšanu; aicina Aģentūru informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par to darbību un pasākumu sarakstu, kurus ierosināts īstenot saskaņā ar DDVA sistēmu, un par to īstenošanu; pieņem zināšanai Aģentūras pašreizējos pasākumus, elastīgu darba laiku un sporta pasākumu atlīdzināšanu, kuru mērķis ir uzlabot tās darbinieku labklājību darbā un darba un privātās dzīves līdzsvaru; aicina Aģentūru pieņemt vairāk pasākumu šajā jomā, arī ņemot piemēru no citām Savienības iestādēm un struktūrām;

Iepirkums

31. norāda, ka Aģentūra 2021. gadā izsludināja 36 atklātus konkursus, no kuriem 18 beidzās ar līgumu parakstīšanu par kopējo vērtību 218 400 000 EUR, savukārt 18 joprojām turpinās, un to paredzamā vērtība ir 241 000 000 EUR; turklāt norāda, ka Aģentūra sāka 29 mazas vai vidēji lielas vērtības procedūras (apspriestas ar 3 un 5 kandidātiem), kuru kopējā vērtība ir 12 000 000 EUR, un no 29 procedūrām 2021. gadā ir noslēgti 25 līgumi par kopējo vērtību 11 800 000 EUR, bet 4 no tām joprojām turpinās, un to kopējā vērtība ir 300 000 EUR; norāda arī to, ka Aģentūra 2021. gadā rīkoja 203 ļoti zemas vērtības procedūras (sarunas ar vienu kandidātu) ar kopējo vērtību 2 500 000 EUR; visbeidzot norāda, ka saskaņā ar spēkā esošajiem pamatlīgumiem 2021. gadā tika rīkota 991 procedūra ar kopējo vērtību 194 600 000 EUR un 900 procedūru rezultātā tika parakstīti īpaši līgumi vai pasūtījuma dokumenti, kuru kopējā vērtība ir 172 200 000 EUR, savukārt 91 procedūra ar kopējo vērtību 22 300 000 EUR joprojām turpinās;

32. atzinīgi vērtē Aģentūras centienus 2021. gadā nodrošināt stratēģiski svarīgus līgumus tādās jomās kā novērošanas gaisa kuģu atbalsts, individuālo aizsardzības līdzekļu un sanitāro piederumu nodrošināšana, pilnpiedziņas apvidus transportlīdzekļu piegāde, dienesta ieroču piegāde, satelītattēlu nodrošināšana, karšu sagatavošanas pakalpojumu sniegšana, meteoroloģiskās un okeanogrāfiskās informācijas pakalpojumu sniegšana vai dronu un derīgās kravas iegāde; atzinīgi vērtē Aģentūras rūpību, izstrādājot un īstenojot iepirkuma mācību plānu;

33. atkārtoti pauž nopietnas bažas par plašsaziņas līdzekļu ziņojumiem 2022. gada augustā, saskaņā ar kuriem Aģentūra sadarbojās ar darbuzņēmēju, kurš, iespējams, izmantoja kultūrmediatorus, piedāvājot viņiem darba apstākļus, kas neatbilst Eiropas darba samaksas un darba apstākļu standartiem; pieņem zināšanai lūgumrakstu, ko šajā sakarā ir iesnieguši kultūrmediatori, kā arī viņu sūdzību Eiropas Ombudam; pieņem zināšanai Aģentūras atbildi plašsaziņas līdzekļiem, kurā norādīts, ka pēc lūgumraksta saņemšanas Aģentūra sazinājās ar līgumslēdzēju, lai viņam atgādinātu viņa pienākumus; pauž nožēlu par to, ka informācija par līguma īstenošanu un darba ņēmēju noteikumu ievērošanu nebija atrodama informācijā, ko Aģentūra sniedza Parlamentam;

34. ar bažām norāda uz Revīzijas palātas apsvērumiem iepirkuma jomā; jo īpaši norāda, ka Aģentūra ir sākusi iepirkuma procedūru, lai noslēgtu pamatlīgumu par ceļojumu pakalpojumu sniegšanu, nosakot ļoti zemas prasības attiecībā uz pretendentu finansiālajām, tehniskajām un profesionālajām spējām; norāda, ka paredzamā līguma vērtība, uz kuru Aģentūra balstīja savu novērtējumu, bija 15 000 000 EUR, savukārt līguma pamatā esošā vērtība sedza plānotās komandējumu izmaksas, kas tika lēstas aptuveni 240 000 000 EUR apmērā; piekrīt Revīzijas palātas secinājumam, ka šajā gadījumā Aģentūra bija pakļauta dažādiem riskiem, piemēram, neiespējamībai savlaicīgi sniegt līgumā paredzētos pakalpojumus minimālā kvalitātē un riskam, ka līgums netiks izpildīts pareizi; pauž nožēlu par to, ka līguma neizpildes dēļ ir radušies nopietni darbības nepārtrauktības traucējumi; atzinīgi vērtē to, ka pēc pārbaudēm līgums tika nekavējoties izbeigts; uzsver, ka nedrīkst pieļaut, ka pretendentu novērtēšanā tiek izmantotas paviršas prasības vai ka novērtējums tiek veikts, pamatojoties uz maldinošiem datiem;

35. norāda, ka Aģentūra ir uzlabojusi gada iepirkuma plāna plānošanu un uzraudzību; aicina IRD iekļaut šo plānu savās turpmākajās revīzijās;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

36. atzinīgi vērtē to, ka ir sekmīgi īstenoti Parlamenta aicinājumi Aģentūras tīmekļa vietnē publicēt Aģentūras valdes un izpildvadības locekļu dzīves aprakstus un interešu deklarācijas;

37. norāda uz turpmākajiem pasākumiem, kas veikti, lai uzlabotu Aģentūras darbības pārredzamību; atzinīgi vērtē Aģentūras izpilddirektora lēmumu izveidot Pārredzamības reģistru saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 118. pantu; norāda uz atbildi budžeta izpildes apstiprinātājiestādei, kurā sniegta informācija par Aģentūras Pārredzamības reģistrā reģistrētajiem un dokumentētajiem 2021. gada kontaktiem un sanāksmēm; aicina Aģentūru regulāri ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šī instrumenta ieviešanu un izmantošanu;

38. atgādina par Eiropas Ombuda lēmumu, ko tas pieņēmis pēc paša iniciatīvas veiktajā izmeklēšanā par pienākumiem pamattiesību jomā; turklāt atgādina, ka Aģentūrai ir pienākums pēc savas iniciatīvas nodrošināt pārredzamību, kā noteikts Regulas (ES) 2019/1896 114. panta 2. punktā; aicina Aģentūru īstenot visus Eiropas Ombuda ieteikumus; atkārtoti ierosina Aģentūrai izstrādāt un īstenot jaunu rīcības kodeksu, kas nodrošinātu pilnīgu pārredzamību un labu pārvaldību, un aicina Aģentūru informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šajā jomā panākto progresu;

39. uzsver, ka Eiropas Ombuds savā 2022. gada 15. decembra lēmumā lietās 1261/2020 un 1361/2020 konstatēja Aģentūras pieļautu administratīvu kļūmi saistībā ar tās neseno praksi attiecībā uz piekļuvi dokumentiem;

40. ņem vērā Aģentūras 2022. gada 27. jūnija informatīvo ziņojumu par Aģentūras vadības veiktajiem pasākumiem pārejas periodā, jo īpaši tās centienus stiprināt procedūras, kas nepieciešamas labai pārvaldībai un atbildībai organizācijā, uzlabojot pārredzamību, proaktīvu komunikāciju un sadarbību ar iekšējām un ārējām ieinteresētajām personām; atzinīgi vērtē Aģentūras iniciatīvu izstrādāt operatīvo apkopojumu, kas visaptverošā veidā informētu sabiedrību par Aģentūras operatīvajām darbībām; atzinīgi vērtē arī Aģentūras apņemšanos savā tīmekļa vietnē publicēt *FRO* un Konsultatīvā foruma valdei sniegtos ieteikumus; atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra beidzot ir palielinājusi pārredzamību attiecība uz tās organizētajām Rūpniecības dienām, Aģentūras tīmekļa vietnē publicējot ziņojumus par izpildi, kuros sniegta informācija par uzņēmumiem, kas piedalās Rūpniecības dienās, un to prezentācijas;

41. norāda, ka Aģentūras pasākumu un pamatnostādņu par trauksmes celšanu piemērošana ir devusi rezultātus; atzīst, ka 2021. gadā darbinieki ir ziņojuši par 1 krāpnieciskas darbības gadījumu un 2 iespējamas aizskarošas izturēšanās gadījumiem; turklāt norāda, ka no trim lietām viena lieta ir slēgta, bet pārējās divas joprojām atrodas faktu vākšanas misijas līmenī; aicina Aģentūru informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par rezultātiem un turpmākajiem pasākumiem, kas veikti saistībā ar šīm trijām lietām;

42. atkārtoti uzsver, ka Aģentūrai piešķirtās lielākas pilnvaras un resursi ir jāpapildina ar lielāku pārredzamību un pārskatatbildību, kā arī ar pamattiesību pilnīgu ievērošanu un aizsardzību; šajā sakarā atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra izmanto Pārredzamības reģistru, un atzīmē, ka gan valde, gan izpildvadība ir noteikusi prioritāti centieniem vēl vairāk uzlabot integritāti un pārskatatbildību starpaģentūru līmenī; šajā sakarā ar gandarījumu norāda, ka 2022. gadā tika izveidota iekšējās revīzijas struktūra un pieņemts Iekšējās revīzijas nolikums; atkārtoti pauž satraukumu par Aģentūras darbības rezultātiem iepriekšējā izpilddirektora vadībā attiecībā uz pārskatatbildību, pārredzamību un pamattiesību ievērošanu, kas visu 2021. gadu darbojās kā izpilddirektors un atkāpās no amata tikai 2022. gada 29. aprīlī; atzinīgi vērtē *ad interim* izpildvadības pausto apņemšanos šos jautājumus pilnībā atrisināt; uzsver, ka šāda pārskatatbildība un pārredzamība, kā arī pamattiesību ievērošana ir būtiska, novērtējot Aģentūras budžeta izpildes apstiprināšanu par attiecīgo finanšu gadu;

Iekšējā kontrole

43. pieņem zināšanai Aģentūras novērtējumu par to, ka iekšējās kontroles sistēma 2021. gadā bija daļēji efektīva; piekrīt valdes paustajām bažām, ka tikai 2 no 17 novērtētajām jomām trūkumi nav konstatēti; turklāt pauž bažas par to, ka ir konstatēti būtiski trūkumi saistībā ar 5. jomu (personas ir atbildīgas par saviem iekšējās kontroles pienākumiem mērķu sasniegšanā) un 10. jomu (atlasa un izstrādā kontroles darbības, kas palīdz mazināt risku mērķu sasniegšanai līdz pieņemamam līmenim); atzinīgi vērtē Aģentūras 15 uzlabošanas pasākumus, lai pastiprinātu kontroli jomās, kurās ir konstatēti kontroles trūkumi; norāda, ka 4 no šiem pasākumiem ir pastāvīgi jāuzlabo un ka vēl 4 pasākumi tiek īstenoti; aicina Aģentūru informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par panākto;

44. pauž bažas par to, ka Aģentūra ir reģistrējusi lielu skaitu neatbilstību gadījumu līgumu un jo īpaši dotāciju pārvaldības jomā; pauž nožēlu par to, ka noviržu (izņēmumu un neatbilstības gadījumu) skaits un ar to saistītā vērtība ir palielinājusies no 106 2020. gadā līdz 159 2021. gadā un attiecīgi no 10,2 miljoniem EUR 2020. gadā līdz 21,3 miljoniem EUR 2021. gadā; ar bažām norāda, ka 2021. gadā dotāciju pārvaldības joma veido 72 % no šīs summas; turklāt norāda, ka 2021. gadā tika reģistrētas 8 novirzes, kuru summa pārsniedza 1 miljonu EUR;

45. pauž nožēlu, ka kavējas 12 IRD ieteikumu īstenošana attiecībā uz līgumu pārvaldību, IT pārvaldību un projektu vadību, cilvēkresursu pārvaldību un plānošanu un piešķiršanu; aicina Aģentūru novērst šos trūkumus pēc iespējas drīz un vajadzības gadījumā ar Komisijas palīdzību, kā arī pastāvīgi informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šajā jautājumā panākto progresu;

46. atgādina par Revīzijas palātas ieteikumu, ka Aģentūrai būtu jāpieņem un jāīsteno paaugstināta riska amatu politika; norāda, ka Aģentūra ziņo, ka šādas politikas projekts ir gandrīz pabeigts; aicina Aģentūru pēc iespējas ātrāk īstenot šo ieteikumu;

47. ņem vērā Revīzijas palātas apsvērumus par Aģentūras iekšējās kontroles nepilnībām tādās jomās kā darbā pieņemšanas procedūras, iepirkuma procedūras un pilnvaru deleģēšana kredītrīkotājiem ar deleģēšanas vai pastarpinātas deleģēšanas palīdzību; turklāt ņem vērā Aģentūras atbildes uz Revīzijas palātas konstatējumiem un jau īstenotos pasākumus; atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra 2022. gada janvārī pieņēma skaidrākus norādījumus atlases komitejas locekļiem, nodrošinot konsekventāku novērtēšanu un saskaņotas procedūras; aicina IRD turpmākajās revīzijās iekļaut Aģentūras atjauninātās darbā pieņemšanas procedūras;

48. atzinīgi vērtē to, ka ir ieviesti pasākumi pārnesumu procedūras uzlabošanai, lai novērstu nelikumīgus pārnesumus; atzinīgi vērtē arī vienošanos iesaistīt Aģentūras finanšu dienestus pārnesumu procesā, plānotos uzlabojumus deleģēto kredītrīkotāju apmācībā, kā arī Aģentūras iekšējās revīzijas struktūrvienības izveidi;

Digitalizācija un zaļā pārkārtošanās

49. atzinīgi vērtē Aģentūras mērķi turpināt integrēt ilgtspēju tās operatīvajās, analītiskajās, zinātniskajās un administratīvajās darbībās; ņem vērā labvēlīgo novērtējumu par Aģentūras pieredzi saistībā ar zaļo publisko iepirkumu pēc pamatnostādņu ieviešanas šajā jomā; atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra pēc budžeta izpildes apstiprinātājiestādes ieteikuma ir izvēlējusies dalīties paraugpraksē un gūtajā pieredzē ar citām aģentūrām; atzinīgi vērtē turpmākos informētības palielināšanas pasākumus par zaļo iepirkumu; norāda, ka Aģentūras struktūras tiek pastāvīgi mudinātas izmantot zaļos kritērijus un risinājumus publiskajā iepirkumā;

50. norāda, ka 2021. gadā Aģentūra bija prezidentvalsts Tieslietu un iekšlietu aģentūru tīklā (*JHAAN*), ko veido deviņas Savienības aģentūras; atzinīgi vērtē Aģentūras lēmumu izpētīt sadarbību starp tieslietu un iekšlietu aģentūrām, organizējot seminārus un mācības par klimata pārmaiņām, noziegumiem pret vidi, korporatīvo oglekļneitralitāti un zaļā kursa politiku; ar gandarījumu norāda, ka *JHAAN* ir apņēmies veikt virkni pasākumu, lai atbalstītu vidi un apkarotu noziegumus pret vidi; atzinīgi vērtē to, ka *JHAAN* parakstīja kopīgu paziņojumu par ES zaļo kursu, apņemoties ievērot Eiropas politikas mērķus, kas saistīti ar šo regulējumu, un atbalstot Savienību un dalībvalstis to īstenošanā;

51. atzinīgi vērtē Aģentūras dažādos pasākumus, kuru mērķis ir samazināt tās darbību ietekmi uz vidi, tostarp digitālos risinājumus bezpapīra dokumentu apritei, bezpapīra finanšu darījumu plūsmu, e-mācību rīkus mācībām vai attālinātām sanāksmēm; apzinās, ka ceļā uz oglekļneitralitāti Aģentūras mērķis ir vākt datus par oglekļa pēdu un patēriņu uz vienu personu; turklāt norāda, ka Aģentūra uzsāka pētījumu "Zaļais kurss un Eiropas Robežu un krasta apsardze", lai vides ilgtspēju iekļautu visos Aģentūras procesos, rīcībpolitikā un darbībās; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šī pētījuma rezultātiem un turpmākajiem pasākumiem;

52. atzinīgi vērtē Aģentūras lēmumu pieņemt kiberdrošības stratēģiju, kurā aplūkoti pasākumi, kas jāveic, lai palielinātu noturību pret kiberdrošības apdraudējumiem un aizsargātu Aģentūras digitālos dokumentus; atzinīgi vērtē arī turpmāk šajā jomā 2021. gadā īstenotos svarīgākos pasākumus, tostarp uzlabotas drošības uzraudzības spējas, IKT neaizsargātību, pārvaldības spējas un galapunktu atklāšanas un reaģēšanas tehnoloģiju; norāda, ka Aģentūra ir pieņēmusi *Frontex* drošības noteikumus, *Frontex* informācijas pārvaldības sistēmu un IKT stratēģiju 2022.–2027. gadam; turklāt norāda, ka Aģentūra plāno izveidot diennakts drošības operāciju centru kiberdrošības operācijām;

53. norāda, ka Aģentūras stratēģija efektivitātes uzlabošanai ir cieši saistīta ar dažādu IT rīku īstenošanu; atzinīgi vērtē *EU-RESTRICTED EUROSUR* tīkla arhitektūras modernizāciju, Aģentūras darbiniekiem sniegto paplašināto digitālo atbalstu un digitālā profila pastāvīgo korpusu izvietošanu, lai gūtu pieredzi atbalsta sniegšanā ārpus objekta darbības jomās; aicina pilnībā integrēt *SYSPER* Aģentūras cilvēkresursu pārvaldībā;

54. atzinīgi vērtē Aģentūras centienus un panākumus ar atgriešanu saistītās digitalizācijas jomā, jo īpaši attiecībā uz *RECAMAS* atsauces modeļa atjauninājumiem, *FAR* un *FAR* čarterreisu lidojumu sistēmu jaunām versijām un nepārtraukto statistikas datu vākšanu, izmantojot sistēmu *IRMA*;

Darbības nepārtrauktība Covid-19 krīzes laikā

55. atzinīgi vērtē Aģentūras darbības nepārtrauktības plāna (*BCP*) pieņemšanu; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par *BCP* īstenošanu;

56. atzinīgi vērtē Aģentūras nepārtrauktos centienus pielāgoties mainīgajiem apstākļiem saistībā ar pandēmijas trešo un ceturto vilni, tostarp izmantojot atjauninātu iekšējo praksi, piemēram, bezpapīra darba plūsmas, tiešsaistes atļaujas vai virtuālās sanāksmes; atzīst, ka krīzes vienībai, kas izveidota pēc pandēmijas uzliesmojuma, ir būtiska nozīme, atbalstot izpildvadības lēmumu pieņemšanā, lai nodrošinātu darbības nepārtrauktību, līdz minimumam samazinātu Aģentūras darbības traucējumus un nodrošinātu drošu darba vidi;

57. atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra ir izstrādājusi pamatnostādnes par veselības aizsardzību un drošību atgriešanas operācijās pandēmijas vai uzliesmojuma laikā, kuru mērķis ir nodrošināt atgriešanas operāciju drošu turpināšanu šādās situācijās;

Citi apsvērumi

58. ņem vērā Aģentūras apņemšanos definēt un īstenot pamattiesību ievērošanu tās darbībās, 2021. gadā pieņemot Pamattiesību stratēģiju un Pamattiesību rīcības plānu (*FRAP*); atzinīgi vērtē Aģentūras apņemšanos uzraudzīt *FRAP* īstenošanu; aicina Aģentūru sniegt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei jaunāko informāciju par progresu saistībā ar *FRAP* īstenošanu; uzsver, ka Pamattiesību stratēģijas panākumi ir atkarīgi no tās īstenošanas un *OLAF* ziņojuma konstatējumi, kas attiecas arī uz 2021. finanšu gadu, šajā jautājumā norādīja, ka a) *FRO* tika liegta piekļuve operatīvajai informācijai, pārkāpjot Regulas (ES) 2019/1896 noteikumus, un b) iepriekšējā aģentūras izpildvadība ignorēja darbiniekus, kas veica darbu un ziņoja par pamattiesību incidentiem; šajā sakarā atzinīgi vērtē to, ka pēc tam *FRO* tika iesaistīta un ar to ir notikusi apspriešanās par visiem attiecīgajiem dokumentiem un ka tā regulāri tiekas ar izpildvadību un Konsultatīvo forumu; atzīmē, ka visās Aģentūras struktūrvienībās ir izveidots pamattiesību kontaktpunktu tīkls, lai attīstītu zināšanas par pamattiesībām visās darbības jomās; atzīst pamattiesību uzraudzītāju svarīgo nozīmi, tostarp to piekļuvi darbības zonām un ciešo sadarbību ar Aģentūras operatīvo personālu; tomēr norāda, ka, neraugoties uz Aģentūras darbā pieņemšanas plānā paredzēto darbinieku pieaugošo skaitu, pamattiesību amatpersonas biroja rīcībā ir mazāk nekā 20 darbinieku; aicina Aģentūru pielikt lielākas pūles, lai nodrošinātu pamattiesību amatpersonas birojam atbilstošus resursus attiecīgo darbību veikšanai; turklāt pieņem zināšanai Aģentūras lēmumu, ar ko nosaka noteikumus izpilddirektoram un valdei informēt Konsultatīvo forumu par turpmākiem pasākumiem saistībā ar tās ieteikumiem un nodrošināt, ka tiek veikti pasākumi tās ieteikumiem un nodrošināt, ka tiek veikti pasākumi saistībā ar *FRO* ieteikumiem; sagaida, ka Aģentūra īstenos ieteikumus, kas izklāstīti Aģentūras 2021. gada pārskatā; aicina Aģentūru nodrošināt, ka valdei iesniegtie *FRO* ieteikumi un Konsultatīvā foruma ieteikumi tiek darīti zināmi arī budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;

59. atkārtoti norāda, ka *OLAF* ziņojuma konstatējumi attiecas tikai uz pārkāpumiem un to, ka personas neievēro procedūras; atzīst, ka Aģentūra ir paveikusi vērtīgu darbu *FRO* lomas stiprināšanā, taču Aģentūra vēl nav veikusi padziļinātu analīzi, lai nodrošinātu, ka nav strukturālu problēmu; šajā sakarā atkārtoti norāda, ka i) jāanalizē iekšējā līdzsvara un atsvara sistēma, jo personu pieļautie pārkāpumi varēja turpināties pārāk ilgi, ii) jāuzrauga Aģentūras attiecības ar dalībvalstīm, jo *OLAF* konstatējumi liecina, ka dalībvalstis izdara spiedienu uz krasta apsardzi un slēpj atpakaļraidīšanu, kas liek apšaubīt Aģentūras darbu ne tikai iepriekšējās vadības laikā, un iii) jāizvērtē, vai tā nepārtraukti piemēro Regulas (ES) 2019/1896 46. pantu, kā norādīts Aģentūras lēmumā palielināt klātbūtni Egejas jūrā, neraugoties uz mediju ziņojumiem un *OLAF* konstatējumiem, kas norāda uz pastāvīgiem pamattiesību pārkāpumiem šajā jomā;

60. norāda, ka no 2021. gada oktobra Aģentūra regulāri ziņo valdei par to, kā tiek īstenoti Ombuda, Pamattiesību un Egejas jūrā notiekošo operāciju juridisko un operatīvo aspektu darba grupas un Eiropas Parlamenta *Frontex* kontroles darba grupa (*FSWG*) ieteikumi; aicina Aģentūru ziņot arī budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par panākumiem šo ieteikumu īstenošanā;

61. atgādina par EST secinājumu, ka Ungārijas iestāžu izdotie atgriešanas lēmumi nav saderīgi ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/115/EK ([4]) un Eiropas Savienības Pamattiesību hartu; aicina Aģentūru atturēties no dalības operācijās, kas nav saderīgas ar Savienības tiesību aktiem; pēc iepazīšanās ar Aģentūras atbildi konstatē, ka tā ir veikusi pārbaudes un secinājusi, ka tā nekad nav bijusi iesaistīta atgriešanā saistībā ar Ungārijas tiesību aktiem, ko EST atzinusi par nesaderīgiem ar ES tiesību aktiem (Ungārijas 2007. gada valsts tiesību akts LXXXIX un 2020. gada Akts LVIII); uzsver – ja Aģentūra vēlas sākt jaunu darbu, tostarp atjaunot apņemšanos nodrošināt pārredzamību, tai šādos gadījumos būtu jānodrošina lielāka skaidrība un pārredzamība; pieņem zināšanai, ka Aģentūra apgalvo, ka tā pieprasa, lai Ungārija, prasot Aģentūras atbalstu, apstiprinātu īpašus atrunas par procesuālajiem aspektiem, tādējādi nodrošinot, ka Aģentūra dara visu iespējamo, lai visas tās atbalstītās atgriešanas procedūras Ungārijā pilnībā atbilstu attiecīgajam Savienības tiesiskajam regulējumam atgriešanas un patvēruma jomā; turklāt norāda, ka Aģentūra pastiprināja uzraudzības pasākumus Ungārijas veiktās bēgļu atgriešanas jomā un pastiprināja apspriešanos un sadarbību ar FRO Ungārijā; uzsver, ka procedūras ir efektīvas tikai tad, ja tās tiek pareizi īstenotas, un ka tas rada īpašas bažas, ņemot vērā vispārējo tiesiskuma situāciju Ungārijā;

62. uzsver, ka Aģentūras tiešai un netiešai iesaistei robežu pārvaldībā un robežu uzraudzības darbībās ir jābūt cieši saistītai ar pamattiesību pārkāpumu novēršanu un apkarošanu, kā arī ar neizraidīšanas principa ievērošanas nodrošināšanu saskaņā ar Savienības *acquis*; aicina Aģentūras valdi vēl vairāk stiprināt iekšējās uzraudzības struktūras un atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi pastāvīgi pārskatīt un kontrolēt vadības grupas darbības, lai savlaicīgi konstatētu un atrisinātu jebkādas sliktas pārvaldības situācijas, kā arī īstenot standarta darbības procedūras, lai atsauktu finansējumu, vai arī apturētu vai izbeigtu Aģentūras darbības gadījumos, kad šāds risks rodas;

63. pieņem zināšanai 2021. gada Aģentūras valdes lēmumus, ar ko pieņem īstenošanas noteikumus attiecībā uz personas datu apstrādes noteikumiem; atgādina, ka Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU) sniedza atzinumus par Aģentūras datu apstrādes noteikumiem un tādējādi Aģentūra atkārtoti izstrādāja attiecīgos valdes lēmumus, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību Savienības datu aizsardzības noteikumiem; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par progresu šajā jautājumā; turklāt aicina Aģentūru lūgt EDAU sniegt atzinumu saistībā ar pārskatītajiem valdes lēmumiem par datu apstrādes noteikumiem;

64. ar bažām norāda uz mediju ziņojumiem par iespējamiem pārkāpumiem saistībā ar personas datu apstrādes riska analīzes programmas paplašināšanu; pēc iepazīšanās ar Aģentūras atbildi konstatē, ka projekts ir īstenots laikposmā no 2015. līdz 2017. gadam, ļaujot Aģentūrai attīstīt spējas, kas vajadzīgas personas datu apstrādei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1168/2011 ([5]) 11.c pantu; turklāt pieņem zināšanai Aģentūras nostāju, ka tā ir apstrādājusi tikai pārrobežu noziedzībā un terorismā aizdomās turēto personu operatīvos personas datus, bet nav sākusi cietušo un liecinieku personas datu apstrādi; atkārtoti pauž dziļas bažas par ziņojumiem, ka datu aizsardzības speciālists atkārtoti brīdināja, ka šāda datu paplašināšana būtu pretrunā Savienības tiesību aktiem, taču Aģentūra sākotnēji izvēlējās šo ieteikumu neņemt vērā; pieņem zināšanai valdes lēmumus 56/2021, 68/2021 un 69/2021 pēc EDAU atzinumu saņemšanas par Aģentūras datu aizsardzības noteikumiem, kuru rezultātā Aģentūras datu aizsardzības speciālistam ir jāsagatavo rīcības plāns EDAU ieteikumu īstenošanai; aicina Aģentūru risināt šo situāciju un nodrošināt pilnīgu atbilstību Savienības datu aizsardzības noteikumiem, regulāri apspriežoties ar EDAU un informējot budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par reformas statusu un norisi;

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV L 348, 24.12.2008., 98. lpp.).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1168/2011 (2011. gada 25. oktobris), ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2007/2004, ar ko izveido Eiropas Aģentūru operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (OV L 304, 22.11.2011., 1. lpp.).

65. pauž nožēlu par ilgo kavēšanos, pirms Eiropas Parlamenta deputātiem, kā arī augstākās vadības darbiniekiem un *FRO* tika piešķirta piekļuve *OLAF* ziņojumam; atgādina – ir sagaidāms, ka saistībā ar Aģentūru tiks iesniegti vēl divi *OLAF* galīgie ziņojumi; atzīstot, ka *OLAF* ziņojuma konstatējumi var būt sabiedrības interešu jautājums, prasa konfidenciālo ziņojumu publicēt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 ([6]), lai ievērotu *OLAF* veiktās izmeklēšanas konfidencialitāti, kā arī attiecīgo personu likumīgās tiesības, tostarp viņu datu aizsardzības tiesības; atkārtoti prasa atvēlēt Parlamenta deputātiem, kā arī visiem Aģentūras vadošajiem darbiniekiem, kam tas vajadzīgs, tūlītēju piekļuvi šiem galīgajiem ziņojumiem, tiklīdz tie tiks pabeigti, lai turpmāk nodrošinātu Aģentūras pārredzamību un pārskatatbildību, kā arī Aģentūras budžeta pareizu izpildi;

66. atzīmē, ka problēmas, kas konstatētas mediju ziņojumos, *FSWG* secinājumos, kā arī *OLAF* ziņojuma konstatējumos, bija par iemeslu tam, ka iepriekšējā ciklā tika atteikta budžeta izpildes apstiprināšana; uzsver, ka Aģentūrā pašlaik notiek pārejas process pēc bijušā izpilddirektora atkāpšanās no amata, ņemot vērā *OLAF* izmeklēšanu par Aģentūras nepareizu pārvaldību; šajā saistībā arī atzinīgi vērtē dažādos pasākumus, ko *ad interim* vadība veikusi, lai uzlabotu savu darbību un standartus; ar gandarījumu norāda, ka šajos pasākumos tika risināti budžeta un finanšu pārvaldības jautājumi, piemēram, maksājumu kredītrīkotāju biroju deleģēšanas un pastarpinātas deleģēšanas precizēšana, lielāka pamattiesību ievērošana, uzlabojot institucionālo sadarbību starp *ad interim* izpildvadību un *FRO*, kā arī izmaiņas pārvaldības kultūrā, kas izpaužas kā redzama pāreja uz decentralizāciju, deleģēšanu un uzlabotu dialogu lēmumu pieņemšanas procesā; jo īpaši atzinīgi vērtē *ad interim* vadības apņemšanos mainīt vadības kultūru, strādāt, lai pārtrauktu klusēšanas kultūru, mudinot kolektīvi iesaistīties jautājumu risināšanā; aicina Aģentūru turpināt apņemšanos pilnībā īstenot šīs nepieciešamās reformas arī pēc tam, kad būs iecelts izpilddirektors, kas nav *ad interim* izpilddirektors, un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par sasniegto progresu;

67. atgādina Aģentūrai, ka tai ir jāatskaitās Parlamentam un ka Parlaments ir apņēmības pilns nodrošināt, ka Aģentūra palīdz pastāvīgi un vienādi piemērot Savienības tiesību aktus, tostarp Savienības *acquis* pamattiesību jomā, jo īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību hartu; uzsver – lai sasniegtu šo mērķi, ir vajadzīga ciešāka sadarbība ar Aģentūras valdi, stiprinot Aģentūras pārredzamību, pārskatatbildību un demokrātisku uzraudzību;

68. aicina Aģentūru vairāk censties skaidrā un pieejamā valodā sniegt Savienības iedzīvotājiem un sabiedrībai būtisku informāciju par sniegumu; mudina Aģentūru nodrošināt lielāku pārredzamību un publisko pārskatatbildību, izmantojot plašsaziņas līdzekļus un sociālo mediju kanālus;

69. pieņem zināšanai valdes 2022. gada 20. decembra ārkārtas sanāksmē pieņemto lēmumu iecelt *Hans Leijtens* par jauno Aģentūras izpilddirektoru; mudina Aģentūru pastiprināt pašreizējos centienus un veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu Savienības standartu pilnīgu ievērošanu, jo īpaši budžeta un finanšu pārvaldības, pamattiesību, organizatoriskās kultūras un pārredzamības jomā; atkārtoti aicina Aģentūru iesniegt detalizētu ceļvedi par to, kā tā plāno risināt atlikušās problēmas, kā arī skaidru un detalizētu šo darbību grafiku, un pabeigt korektīvos pasākumus, lai novērstu visas atlikušās bažas, uz ko norādījis Eiropas Ombuds, *FSWG* un Konsultatīvais forums; aicina Aģentūru pilnībā īstenot nepieciešamās reformas arī pēc tam, kad būs iecelts izpilddirektors, kas nav *ad interim* izpilddirektors, un par panākto progresu ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;

70. attiecībā uz pārējiem horizontāla rakstura konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu, atsaucas uz 2023. gada 10. maija rezolūciju par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli ([7]).

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

([7]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0190.